

**GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA-403206**

2018-2019

M. A. Marathi Programme

The thrust areas of the Department include Grammar and Linguistics, Theory of Literature and Translation Studies, Medieval Literature, Christian Marathi Tradition of the 17th Century in Goa, Modern Forms of Literature, Marathi Literature in Goa, Dalit and Folk Literature and Science Fiction in Marathi.

Scheme of Instruction (Semester System)

Choice Based Credit System

Course Code	CORE COURSE	No. of Credits
Semester I		
MRC 201-	मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार <i>A Review of Marathi Grammar</i>	4
MRC202-	आषुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (१८१८ – १९४७) <i>History of Marathi Literature (1818-1947)</i>	4
Semester II		
MRC203-	भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा <i>Linguistics and Marathi Language</i>	4
MRC - 204	आषुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (१९४९–२०१५) <i>History of Marathi Literature (1947- 2015)</i>	4
Semester III		
MRC – 205	साहित्य सिद्धांत <i>Theory of Literature</i>	4
MRC - 206	विशिष्ट साहित्यप्रकाराचा अभ्यास <i>A Form of Literature (Autobiographies)</i>	4
Semester IV		
MRC -207	दोन मध्ययुगीन मराठी लेखकांचा अभ्यास <i>A Study of Two Marathi Text Representing the Medieval Period</i>	4
MRC- 208	एका आषुनिक मराठी साहित्यिकाचा अभ्यास <i>A Study of Morden Marathi Author</i>	4
OPTIONAL COURSES		
MRO-201	लोकसाहित्याचा अभ्यास <i>A Study of FolkLiterature</i>	4
MRO-202	गोमंतकीय मराठी साहित्य <i>Goan Marathi Literature</i>	4
MRO-203	भाषांतरविद्या: सिद्धांत व उपयोजन <i>Translation: Theory and Application</i>	4

MRO-204	१९६०नंतरचे मराठी गद्य व पद्य पाठ्यपुस्तके Marathi Prose and Poetry: Post 1960 period	4
MRO-205	१७व्या शतकातील गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा अभ्यास A Study of 17thCentury Goan Christian Marathi Literature	4
MRO-206	सहित्याचा समाजशास्त्रीय अंगाने अभ्यास Sociological Study of Literature	4
MRO-207	संशोधन पद्धती व तंत्र Research Methodologies and Techniques	4
MRO-208	विज्ञानसाहित्य Science Fiction in Marathi	4
MRO-209	स्त्रियांची मराठीतील आत्मचरिते Autobiographies of Women in Marathi	4
MRO-210	दलित साहित्याचा अभ्यास A Study of Dalit Literature	4
MRO-211	व्यावसायिक मराठी Professional Marathi	4
MRO-212	मराठी सहित्याचे प्रकारांतर व माध्यमांतर Marathi Literature: Transform & Trans-media	4
MRO-213	विश्वसाहित्य : मराठी अनुवाद World Literature in Marathi Translation	4
MRO-214	भारतीय साहित्य : मराठी अनुवाद Indian Literature in Marathi Translation	4
MRO-215	प्राचीन भारतीय साहित्य : मराठी अनुवाद Ancient Indian Literature in Marathi Translation	4
MRO-216	मराठीतील पौराणिक साहित्याचा अभ्यास Mythological Literature in Marathi	4
MRO-217	मराठीतील ऐतिहासिक साहित्याचा अभ्यास Historical Literature in Marathi	4
MRO-218	उपयोजित समीक्षा Applied Criticism	4
MRO-219	सर्जनशील लेखन Creative writing	4
MRO-220	वैचारिक साहित्याचा अभ्यास Ideological Literature in Marathi	4
MRO-221	मराठी विनोदी साहित्याचा अभ्यास Marathi Comedy Literature	4
MRO-222	मोडी : भाषिक व साहित्य परंपरा Moaddi : Linguistic and Literary Tradition	4
MRO-223	मराठीतील नियतकालिके(१९६० ते १८३२) Periodicals in Marathi-1832-1960	4
MRD-224	Dissertation (optional) against any two optional papers	8

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 201

Title of the course: मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार
 (Review of Marathi Grammar)

Number of credits: 4 **Number of hours:** 48
Marks: 100 **w.e.f.** 2018-2019

<u>आवश्यकता:</u>	व्याकरण म्हणजे काय याचे पूर्णपणे आकलन करून भाषा नीटनेटकी व्यवस्थीत व व्यवहारपयोगी बनविण्यासाठी व्याकरणाचा पुनर्विचार होणे आवश्यक आहे.
<u>उद्दिष्ट:</u>	भाषेमध्ये, लिहणे, वाचणे व बोलणे याचे यथायोग्य ज्ञान व्याकरणाच्या अभ्यासाद्वारे विद्यार्थ्यांना देणे.
<u>अभ्यासक्रम</u>	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: A) मराठी व्याकरण: स्थूल रूपरेषा</p> <ul style="list-style-type: none"> I. वर्ण, शब्द, क्रियापद (आघ्यात) व प्रयोग, II. वाक्य, विभक्ती (नावे व संख्या), <p>श्रेयांकन क्रमांक 2: B) मराठी व्याकरण: तात्त्विक विचार</p> <ul style="list-style-type: none"> I. व्याकरणाच्या रचनेचे आणि अभ्यासाचे प्रयोजन काय? II. व्याकरणासाठी आधार भाषा कोणती- प्रमाण की बोली? III. मराठी व्याकरणाची परंपरा, IV. व्याकरणाचा पुनर्विचार आवश्यक आहे काय? V. संस्कृत व इंग्रजी व्याकरणाच्या चौकटीत मराठीस बसविण्याच्या प्रयत्नांमुळे निर्माण क्षालेले प्रश्न <p>श्रेयांकन क्रमांक 3: C) वर्णविचार – मराठी वर्णमालेच्या पुनर्विचाराची आवश्यकता</p> <ul style="list-style-type: none"> I. वर्णाचे उच्चारभेद II. स्वरांच्या ही स्व-दीर्घत्वामागील तत्त्व III. वर्णाची संख्यानिश्चिती IV. बाराबळीचे पूर्णपूर्णत्व <p>D) शब्दजातिविचार- शब्दांची जातिनिश्चित</p> <ul style="list-style-type: none"> I. नामाचे वेगवेगळे प्रकार मानावेत काय? II. सर्वनाम: ही स्वतंत्र जाती वाहे काय? III. विशेषण: विकारी किंवा अविकारी? IV. क्रियाविशेषण व क्रियाविशेषण अव्यय ह्या जाती पृथक आहेत काय? V. शब्दयोगी व केवलप्रयोगी अव्यये ही शब्दजातीच्या प्रकारांत येतात काय?

	<p>श्रेयाकृत क्रमांक 4: E) विभक्तिविचार</p> <ul style="list-style-type: none"> I. विभक्ति प्रत्यावरून की अर्थावरून? II. विभक्तिंची संख्या व मतमतांतरे F) क्रियापदविचार (आळ्यातविचार) व वाक्यविचार I. क्रियापदविचार हा काळ व अर्थावरून की प्रत्यायावरून? II. संयुक्त क्रियापद मानावेत काय? III. शक्य व प्रयोजक हे स्वतंत्र क्रियापदावरून मानावेत काय? IV. प्रयोग किती मानावेत व का? V. कर्त्यांची व्याख्या VI. कर्म व पूरक यांमधील वेगळेपणा VII. मराठीच्या संदर्भात वाक्यपृष्ठकरण, वाक्यातील शब्द चालविणे व त्यांची युक्तायुक्तता
<u>अध्यापन पद्धती:</u>	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाभ्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
<u>संदर्भ ग्रंथ-</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. मराठी व्याकरण वाद आणि प्रवाद- कृष्ण श्री. अर्जुनवाडकर 2. मराठी व्याकरण: काही समस्या - प्र. ना. दीक्षित 3. मराठी व्याकरणाचा इतिहास- कृष्ण श्री. अर्जुनवाडकर 4. मराठी व्याकरण-मो. रा वाळंवे 5. मराठी व्याकरणविवेक- म.ना आचार्य 6. मराठी व्याकरणाचा पुर्वविचास अरविंद मंगरूढकर 7. मराठीचे व्याकरण - लीला गोविलकर 8. शाळीय मराठी व्याकरण- मोरो केशव दासले 9. शुद्धलेखनविवेक - द. ना गोखले

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 202

Title of the course: आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (1818-1947)

(History of Modern Marathi Literature 1818-1947)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

आवश्यकता:	इंग्रजाच्या आगमनानंतर सामाजिक, सांस्कृतिक व शिक्षणिक परिवर्तनाचे पडसाद मराठी साहित्यावर उमटले त्यामुळे आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास जाणून घेणे मराठी विषयांचे अध्ययन करणार्थी विद्यार्थ्यांना आवश्यक आहे.
उद्दिष्ट:	1818-1947 या कालखंडातील प्रवाह व प्रवृत्तींचा परिचय देऊन मध्ययुगीन मराठी साहित्यापेक्षा आधुनिक साहित्याचे असलेले वेगळेपण स्पष्ट करणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयाकंन क्रमांक 1: मराठी साहित्य (अव्वल इंग्रजी कालखंड-1818-1885)</p> <ul style="list-style-type: none"> I. आधुनिक मराठी साहित्याची पूर्वतयारी, II. नियतकालिके III. काव्यात्मक व कथनात्मक लेखन: नाटक व निबंध, IV. भाषांतरीत साहित्य <p>श्रेयाकंन क्रमांक 2: मराठी साहित्य 1885-1920</p> <ul style="list-style-type: none"> I. केशवसुत व आधुनिक कविपंचक, II. हरिभाऊ आपटे आणि अन्य काढंबरीकार, III. कथा, नाटक, निबंध <p>श्रेयाकंन क्रमांक 3: मराठी साहित्य 1920-1940</p> <ul style="list-style-type: none"> I. खाडेंकर- फडके युग व रविकिरण मंडळाचा काळ <p>श्रेयाकंन क्रमांक 4: नवसाहित्याचा प्रारंभ</p> <ul style="list-style-type: none"> I. नवतेचे वाइ मरीन प्रयोजन II. नवकाळ्य III. नवकथा
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. आधुनिक मराठी वाडमयाची सांस्कृतिक पाश वैभूमी- गो. म कुलकर्णी 2. काव्य आणि काव्यदोय- वासुदेव बळवंत पटवर्धन 3. नाट्यविर्मश – के. नारायण काळे 4. प्रदक्षिणा – खंड दुसरा 5. मराठी कथा: विसावे शतक, संपादक- के. ज पुरोहित आणि सुष्ठा जोशी 6. मराठी कथा: संकल्पना व समीक्षा- सुष्ठा जोशी

	7. मराठी कविता- 1920 ते 1945 एक चिकित्सक अभ्यास- सोमनाथ कोमररंत8. मराठी कविता: नवी वळणे- प्रकाश देशपांडे- केजरकर9. मराठी कादंबरी- विसावे शतक- कुसुमावती देशपांडे10. मराठी रंगभूमी- श्री. ना बनहट्टी11. मराठी रोमेण्टिक काव्यप्रतिभा- रमेश तेंबुलकर12. मराठी वाढमयाचा इतिहास (भाग एक व दोन)- अ.ना देशपांडे13. मराठी वाढमयाचा इतिहास-खंड 2- प्र. न जोशी14. मराठी वाढमयाचा इतिहास-खंड 5- संपादक रा. श्री जोग, गहाराड्ड साहित्य, पुणे15. मराठी वाढमयाचा इतिहास-खंड 6- संपादक गो. म कुलकर्णी, भसाप, पुणे16. वाढ मरेतिहास: सद्य: स्थिती आणि अपेक्षा- गो. म कुलकर्णी आणि द. दि पुढे

- 7. मराठी कविता- 1920 ते 1945 एक चिकित्सक अभ्यास- सोमनाथ कोमररंत
- 8. मराठी कविता: नवी वळणे- प्रकाश देशपांडे- केजरकर
- 9. मराठी कादंबरी- विसावे शतक- कुसुमावती देशपांडे
- 10. मराठी रंगभूमी- श्री. ना बनहट्टी
- 11. मराठी रोमेण्टिक काव्यप्रतिभा- रमेश तेंबुलकर
- 12. मराठी वाढमयाचा इतिहास (भाग एक व दोन)- अ.ना देशपांडे
- 13. मराठी वाढमयाचा इतिहास-खंड 2- प्र. न जोशी
- 14. मराठी वाढमयाचा इतिहास-खंड 5- संपादक रा. श्री जोग, गहाराड्ड साहित्य, पुणे
- 15. मराठी वाढमयाचा इतिहास-खंड 6- संपादक गो. म कुलकर्णी, भसाप, पुणे
- 16. वाढ मरेतिहास: सद्य: स्थिती आणि अपेक्षा- गो. म कुलकर्णी आणि द. दि पुढे

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 203
Title of the course: भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा
(Linguistics and Marathi Language)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्याच्या अभ्यासाच्या जोडीला भाषाविज्ञानाचा अभ्यास करणे आवश्यक वाहे. मानवी ज्ञानप्रक्रिया, सांस्कृतिक जीवन, सामाजिक जीवन इत्यादी गोष्टी भाषेमुळे शक्य होत नसल्याने भाषाविज्ञान ह्या आंतरविद्याशाखीय अभ्यासशाखेची आवश्यकता वाहे.
उद्दिष्ट:	भाषिक साध्यगीचे संकलन, विश्लेषण, निरीक्षण, वर्गीकरण सिद्धांत इत्यादी. तांत्रिक कौशल्य शिकवणे. - भाषेच्या प्रादेशिक भेदांची कल्पना देणे. -भाषेच्या इतिहासाची मांडणी करणे. -भाषिक परिवर्तनाचे स्वरूप समजावृत देणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंत क्रमांक 1: भाषाविज्ञान- स्वरूप, पछदती व कार्य I. भाषाशाखा आणि भाषाविज्ञान या संज्ञातील साम्यभेद II. घ्वनिपरिवर्तन- आंतरिक व बाह्य कारणे, घ्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार, वैशिष्ट्ये III. वर्थमीमांसा किंवा शब्दप्रक्रिया- प्रकार, परिवर्तने व उदाहरणे श्रेयाकंत क्रमांक 2 ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाची मूलतत्त्वे I. भाषाकुलसंकल्पना आणि जागतिक भाषांचे वर्गीकरण II. मराठीचे कालिक भेद-सोदाहरण तात्त्विक विवेचन श्रेयाकंत क्रमांक 3: वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्त्वे I. स्वनिमविचार II. पदिमविचार श्रेयाकंत क्रमांक 4: सामाजिक भाषाविज्ञान I. प्रमाणभाषा व बोली यांचे परस्पर संबंध II. मराठीचे प्रादेशिक भेद III. मराठीच्या बोली- सोदाहरण विवेचन
अभ्यासप पछदती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाभ्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण, भाषिक प्रयोगशाळा इत्यादी
संदर्भ ग्रंथ-	1. अवाचीन मराठी: एक भाषावैज्ञानिक अभ्यास- रमेश धोंगडे 2. आघुनिक भाषाविज्ञान: सिद्धांत व उपयोजन- मिलिंद मालशे 3. बेलभाषा- सुमन बेलवलकर 4. भयंकर सुंदर मराठी भाषा- द. दि. पुंडे 5. भाषा आणि संस्कृती- ना.गो कालेलकर

6. भाषा: इतिहास व मूर्गोल- ना. गो कालेलकर
7. भाषाविज्ञान व मराठी भाषा- अनिल गवळी
8. भाषाविज्ञान: वर्णनात्मक व ऐतिहासिक संपादक. स.गं. मालशे, हे.वि इनामदार व अंजली सोमण
9. भाषाशास्त्रविचार- र.वा. मंचरकर
10. मध्यमा- अशोक केळर
11. मराठीचा भाषिक अभ्यास संपादक मु. श्री कानडे
12. मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र- र. रा. गोसावी
13. मराठीच्या प्रमाणभाषेचा स्वरूप- सुहासिनी लदू
14. वर्णनात्मक भाषाशास्त्र स्वरूप व पछदती- कल्याण काळे व अंजली सोमण
15. वैखरी- अशोक केळकर
16. समाजभाषाविज्ञान- रमेश वरखेडे
17. सामाजिक भाषाविज्ञान- प्रभाकर जोशी व चारूता गोखले
18. सुलभ भाषाविज्ञान – द. दि. पुंडे

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 204

Title of the course: आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (1947-2015)
(History of Modern Marathi Literature 1947-2015)

Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

आवश्यकता:	स्वार्थ्योंतर काळात ज्ञालेसे सामाजिक, राजकीय स्थित्यातराचे पडसाद मराठी साहित्यावर उमटले त्यापूळे आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास जाणून घेणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्ट:	1947-2015 या कालखंडातील लेखकांचा व त्यांच्या साहित्यकृतीचा संक्षिप्त परिचय देऊन या कालखंडातील प्रवाह व प्रवृत्तीचे अध्ययन करणे
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: कविता</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 2: कथा व कादंबरी</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 3: नाटक</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 4: साहित्यविचार</p>
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1960 नंतरची मराठी कविता- उज्जवला मेहेंदले 2. आधुनिक मराठी कविता (अरविंद देशपांडे गौरवग्रंथ)- अक्षय कुमार काळे 3. कविता- निशिकांत मिरजकर 4. कवितेविषयी- डहाके 5. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी-किशोर सानप खोले 6. गोमंतकीय मराठी कादंबरी- विद्या प्रभूदेसाई 7. निळी पहाट- रा. ग जाधव 8. मराठी कादंबरी चिंतन आणि सभीक्षा- चंद्रकांत बंदिवडेकर 9. मराठी वाढमयाचा इतिहास (खंड सातवा) संपादक गो.म कुलकर्णी, मसाप पुणे 10. मराठी साहित्य प्रेरणा व स्वरूप (1950 -1975) संपादक पवार व हातकणंगलेकर 11. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका, दलित साहित्य विशेषांक, दिवाळी 1987 12. समकालीन मराठी साहित्य (डॉ. वि. वा प्रभूदेसाई गौरवग्रंथ, साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर) 13. साहित्य: ग्रामीण व दलित (मदन कुलकर्णी गौरवग्रंथ)- ईश्वर नंदपुरे

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 205

Title of the course: साहित्य सिद्धांत
(Theory of Literature)

Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्यशास्त्राला फार प्राचीन व श्रेष्ठ परंपरा लाभलेली आहे. या परंपरेला जे साहित्यशास्त्रीय सिद्धांत माडले आहे, त्या साहित्यविषयक मूलभूत प्रश्नांचे आकलन विद्यार्थ्यांना करून देऊन साहित्याचा अभ्यास अधिक समृद्ध करण्यास या पाठ्यक्रमाची आवश्यकता आहे.
उद्दिष्टे:	साहित्यसिद्धांताच्या ह्या पाठ्यक्रमाचे महत्त्व म्हणजे वेगवेगळ्या सिद्धांतांचे, संकल्पनेचे आणि साहित्यसिद्धांत विषयक विचारांचे परिष्कृत रूप विद्यार्थ्यांना सुत्ररूपाने समजावून देणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: साहित्याची प्रकृती</p> <ul style="list-style-type: none"> I. ललित व ललित्तेर साहित्य II. साहित्यकृतीतील कलात्मकता व रंजकता III. साहित्यनिर्मिती व आस्ताद यांतील कल्पनाशक्तीचे कार्य IV. साहित्याचा परिणाम विविध सिद्धांत V. भावनाजागृती सिद्धांत- कैथारिंस वप्रेरणा संतुलनचा सिद्धांत व रससिद्धांत VI. ज्ञानात्मक सिद्धांत VII. नैतिक परिणाम VIII. वाचक- प्रतिसाद सिद्धांत <p>श्रेयांकन क्रमांक 2: साहित्याचे प्रयोजन (भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्राच्या आधारे)</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 3: साहित्यातील प्रवृत्ती व विचारसरणी</p> <ul style="list-style-type: none"> I. अतिवास्तववाद II. सौर्दृश्यवाद III. वास्तववाद IV. अतिवास्तववाद V. अस्तित्ववाद VI. आषुनिकवाद <p>श्रेयांकन क्रमांक 4: साहित्याचे मूल्यमापन</p> <p>अध्यापन पद्धती: व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.</p> <p>संदर्भ ग्रंथ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. अरिस्टोटेलचे काव्यशास्त्र (भाषांतर- गो.वि. करंदीकर) 2. कविता आणि प्रतिमा (कल्पनाशक्तीचे कार्य, पृष्ठांक 45-47)- सुधीर रसीळ 3. ढांदसी- पुरुषोत्तम शिवराम रेणे

4. पाश्चात्य साहित्यशास्त्र सिद्धांत व संकल्पना- सुरेश धायगुडे
5. मराठी भाषा आणि शैली- रमेश धोंगडे
6. मार्कसवादी साहित्यविचार- के.रं. शिरवाडकर
7. मूल्यसंकल्पना आणि साहित्यविचार, डॉ. बाळकृष्ण कवठेकर गौरवग्रंथ (संपादक. प्रकाश मेदकर)
8. मुगजळाच्या लाटा-मनोहर नाईक
9. वाह मरीन वाकलन- रा.ग जाधव
10. वाह मरीन वाद संकल्पना आणि स्वरूप -संपादक- सीताराम रायकर, आनंद यादव, पंडित टापरे, द.दि.पुंडे
11. वाह मरीन शैली आणि तंत्र- संपादक म.द. हातकणगलेकर
12. समीक्षेची नवी रूपे- गंगाधर पाटील
13. साहित्य स्वरूप व समीक्षा- वा.ल कुलकर्णी
14. साहित्य: अध्यापन व प्रकार (वा.ल कुलकर्णी गौरवग्रंथ)- संपादक श्री.पु. भागवत, सुधीर रसाळ, मंगेश पाढगावकर, शिल्पा तेंदुलकर, बंजली कीरने
15. साहित्यवेद- के.रं.शिरवाडकर
16. साहित्यशास्त्र: स्वरूप व समस्या- वसंत पाटणकर
17. साहित्यसिद्धांत (भाषांतर सब्बाराम गंगाधर मालशे)- रेणे वेलेक आणि ऑस्ट्रीन वरिन
18. साहित्याची भाषा-भालर्द्द नेमाडे
19. साहित्याचे तत्त्वज्ञान- वि.ना. दबळे
20. साहित्याचे संर्दभ- हरिश्चंद्र योरात
21. साहित्यातील संप्रदाय-रा.श.वाळिदे
22. सीर्दय आणि साहित्य- बाळकृष्ण सीताराम घोडेकर

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 206

Title of the course: विशिष्ट साहित्यप्रकाराचा अभ्यास(आत्मचरित्र)

(A Form of Literature) (Autobiography)

Number of credits: 4 **Number of hours:** 48

Marks: 100 **w.e.f.** 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्याच्या अध्ययनामध्ये कोणत्याही साहित्यप्रकाराचा संदर्भांतिक अभ्यास करणे आवश्यक ठरते
उद्दिष्ट:	या विषयामध्ये आत्मचरित्र या प्रकाराचे स्वरूप सांगणे, तसेच मराठीतील काही आत्मचरित्राचा अभ्यास करणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: आत्मचरित्र या साहित्यप्रकाराची संकल्पना</p> <ul style="list-style-type: none"> I. चरित्र आणि आत्मचरित्र II. आत्मचरित्रलेखनाची परंपरा III. आत्मचरित्राची लेखनवैशिष्ट्ये IV. आत्मचरित्रांचे मूल्यमापन <p>श्रेयांकन क्रमांक 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. आत्मवृत्त- महर्षी धोंडो केशव कर्वे II. आमचा वा आनी मी- नरेंद्र जाधव <p>श्रेयांकन क्रमांक 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. लेखक आणि माणूस- श्री. ना पेंडसे II. बलुरं- दया पवार <p>श्रेयांकन क्रमांक 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. जीर्ण आमुचं- वेबी कांबळे II. रास- सुमा करंदीकर
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. आत्मचरित्र- आलोचना, ऑक्टोबर, (1974) गो. म. कुलकर्णी 2. आधुनिक मराठी वाड मयाचा इतिहास, खंड-2- अ.ना देशपांडे 3. चरित्र- आत्मचरित्र- अ.म. जोशी 4. चरित्र- आत्मचरित्र- सदा कर्हा डे 5. दलित स्वकथने- आरती कुसरे कुलकर्णी 6. स्थियांचे आत्मचरित्र- विमल भालेराव

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 2067

Title of the course: दोन मध्ययुगीन मराठी सेक्षकांचा अभ्यास

(A Study of Two Medieval Authors)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

आवश्यकता:	मराठी साहित्याला लाभलेल्या मध्ययुगीन साहित्यकृतीचा आशय व आकृतींद्वाच्यादृष्टीने विचार करणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्ट:	मध्ययुगीन साहित्य, समाज भाषा, प्रयोजन याचा विचारविर्भास करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयांकन 1 व 2 सर्वथ रामदास विवेक दर्शन (संत रामदास, साहित्य अकादमी प्रकाशन) श्रेयांकन 3 व 4 कृष्णदासशामा विरचीत "श्री कृष्णचरित्रकथा"
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. ऐसी हे सर्वथ पदवी, अशोक प्रभाकर कामत 2. पाच भक्तिसंप्रदाय- र.रा. गोसावी 3. पाच संतकवी- शं.गो. तुळपुळे 4. मध्ययुगीन संत साहित्य काही आयाम- यु. म. पठाण 5. मध्ययुगीन संतसाहित्य काही आयाम- यु. म. पठाण 6. मराठी बाड मयाचा इतिहास (खंड 1) (आरंभापासून इ.स. 1350 पर्यंत) संपा. शं.गो. तुळपुळे. 7. महाराष्ट्र सारस्वत- वि. ल. भावे 8. राजगुरु सर्वथ रामदास, शं. दा. पेंडसे 9. रामदास बाड मय आणि कार्य, न.र. फाटक 10. श्री समर्थ चरित्र, न.र. फाटक 11. श्रीसमर्थ आणि समर्थ संप्रदाय, अ.ब. कोल्हटकर, र.रा गोसावी 12. समर्थचि पदवाड मय- र.रा. गोसावी 13. सर्वथ रामदासविरचीत मनाचे झोक, र.रा. गोसावी

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 208

Title of the course:

एका आधुनिक मराठी साहित्यिकाचा अभ्यास(बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर)
(A Study of Modern Marathi Author) (Balkrishna Dattatreya Satoskar)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

आवश्यकता:	वाङ्‌ मयाच्या आकलनासाठी व वाङ्‌ मयविषयक जाणिव वाढविण्यासाठी एका सप्तग लेखकाचा साहित्यविषयक दृष्टीकोण समजणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	एका लेखकाच्या साहित्यकृतींचा सर्वांगाने अभ्यास करणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयाकंन क्रमांक 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. अभिराम II. जाई <p>श्रेयाकंन क्रमांक 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. प्रीतीची रीत व इतर कथा II. तारांवळ नाटक <p>श्रेयाकंन क्रमांक 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. द्राक्षांच्या देशात (1944) II. पारिसचे भविष्य युलिसिसचा प्रवास (1946) <p>श्रेयाकंन क्रमांक 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. संशोधनपर साहित्यकृतींचा परामर्श II. प्रकाशक म्हणून मराठी वाङ्‌ मयासाठी केलेले योगदान
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. अर्वाचीन गोव्याचा इतिहास खंड 1 ते 3 (1987) 2. ओडिसी अर्थात ओडिसियसचा प्रवास 3. गोमंतक प्रकृती आणि संस्कृती खंड 1 (1979) 4. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार (1975) 5. ग्रंथ वर्गीकरण तात्त्विक (1960) 6. जाई (1962) 7. बादसायन (1993) 8. बा.द. सातोस्कर सूतीग्रंथ- सुरेश वार्णिंबे 9. मराठी मासिकांचे पहिले शतक (1986)

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRo- 201
Title of the course: लोकसाहित्याचा अभ्यास
(A Study of Folk Literature)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

आवश्यकता:	प्राचीन काळापासून भारतीय लोकजीवनामध्ये निर्माण झालेली लोकवाङ् मयाची परंपरा जाणून घेण्याच्या दृष्टीने या विषयाची आवश्यकता आहे.
उद्दिष्ट:	लोकसाहित्यामध्ये वसलेल्या अनेक प्रकारांचा तसेच त्याच्या आविष्कारांच्या स्वरूपलक्षणांची चर्चा या विषयामध्ये करणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: लोकसाहित्याची संकल्पना, प्रकार व वैशिष्ट्ये</p> <ul style="list-style-type: none"> A. संस्कृतीचे प्रकार <ul style="list-style-type: none"> I. आदिम संस्कृती II. लोकसंस्कृती III. नागर संस्कृती IV. जनप्रिय संस्कृती V. भक्तिसंस्कृती B. लोकसाहित्याच्या निर्मितीत छी वर्गाचा सहभाग C. लोकसाहित्यातील समाजजीवन आणि संस्कृतीचे दर्शन D. लोकोक्ती <p>श्रेयांकन क्रमांक 2: लोकसाहित्य अभ्यासाच्या पद्धती आणि अभ्यास परंपरा</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 3: महाराष्ट्रीय व गोमंतकीय लोकसाहित्याचा स्थूल परिचय</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 4: पाठ्यपुस्तके</p> <ul style="list-style-type: none"> I. काणी काणी कोतवा- पांडुरंग फळदेसाई II. गोव्यातील धालो- वसुधा माने III. दगडी जात्याच्या रेशमी गळा- भगवंत देशमुख IV. मराठी लोककथा- मधुकर वाकोडे
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाव्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. कोकणचा दशावतार- उदय खानोलकर 2. कोकणी लोकांते- प्र. श्री नेरुकर 3. गोमंतकीय लोकलला- विनायक खेडेकर 4. मराठी लोककथा: स्वरूपमीमांसा-वैदेही कोठेकर

5. मौखिकता आणि लोकसाहित्य- मधुकर वाकोडे आणि सुषमा करोगल
6. रूपद्वांची रूपकथा- ज. स सुखठणकर
7. लोककलाननंद- विनायक विठ्ठल फडते- आखाडकर
8. लोकनाट्याची परंपरा- वि. कृ जोशी
9. लोकपरंपरेतील स्त्री प्रतिभा- प्रभाकर मांडे
10. लोकलला: दशावतार
11. लोकसंस्कृतीचे अंतःप्रवाह- शरद व्यवहारे
12. लोकसारिता- विनायक खेडेकर
13. लोकसाहित्य: भाषा आणि संस्कृती- सरोजिनी बाबर
14. लोकसाहित्यकोश- सरोजिनी बाबर, वसंत दावतर व प्रभाकर मांडे
15. लोकसाहित्यमीमांसा (भाग एक व दोन)- विश्वनाथ शिंदे
16. लोकसाहित्याची रूपरेषा- दुर्गा भागवत
17. लोकसाहित्याचे मूलधन- काकासाहेब कालेलकर व वामनराव चोरघडे
18. लोकसाहित्याचे स्वरूप- प्रभाकर मांडे
19. स्त्रीजीवन- साने गुरुजी

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
 Course code: MRo- 202
 Title of the course: गोमंतकीय मराठी साहित्य
 (Goan Marathi Literature)
 Number of credits: 4 Number of hours: 48
 Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

<u>आवश्यकता:</u>	गोमंतकाच्या भाषिक, सांस्कृतिक व साहित्यिक वारसा जपणे ही आपल्या काळाची गरज आहे.
<u>उद्दिष्ट:</u>	गोमंतकातील वेगवेगळ्या साहित्यकृतीच्या अभ्यासाद्वारे गोमंतकीय वैशिष्ट्यांचा अभ्यास करणे.
<u>अभ्यासक्रम</u>	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: आभाळवाटा- शंकर रामाणी</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 2: महापर्व- सं. शं. देसाई</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 3: आठवणी माझ्या कारावसाच्या- पा.पु. शिरोडकर</p> <p>श्रेयांकन क्रमांक 4: आज इथे तरं उद्या तिथेउषा पाणंदीकर</p>
<u>अध्यापन पद्धती:</u>	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईट सादरीकरण इत्यादी.
<u>संदर्भ ग्रंथ-</u>	<ol style="list-style-type: none"> आजचा व कालचा गोमंतक- धी गोवा हिंदू असेसिएशन गोमंतकीय मराठी वाङ् मराचा इतिहास (खंड-2)- संपादक एस.एस. नाडकणी, सो.द कोमरंत गोमंतकीय मराठी साहित्याचे आधुनिक शिल्पकार- बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार (खंड 1)-बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर गोमंतशारदा- सं. रामदास प्रभू भारतकार हेगडे देसाई यांचे निवडक लेख खंड 1 व 2- संपादक शशिकांत नारेंकर

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRo- 203

Title of the course: भाषांतरविद्या: सिद्धांत व उपयोजन
(Translation: Theory and Application)
Number of credits: 4 Number of hours: 48
Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

<u>आवश्यकता:</u>	आजच्या सुगात भाषांतरविद्याचे कौशल्य असणे हे महत्वाचे आहे.
<u>उद्दिष्ट:</u>	भाषांतरामध्ये भाषांतरविषयीची कौशल्ये सांगून भाषांतराचे वेगवेगळे प्रकार स्पष्ट करणे.
<u>अभ्यासक्रम</u>	<p>श्रेयाकंन क्रमांक 1: भाषांतर स्वरूप आणि उदिष्टे</p> <ul style="list-style-type: none"> I. भाषांतराची आवश्यकता व महत्व II. भाषांतर: शास्त्र की कला? <p>श्रेयाकंन क्रमांक 2: भाषांतरप्रक्रिया</p> <ul style="list-style-type: none"> I. भाषांतरसंहितेचे स्वरूप, मूळ संहितेचे पुनर्खटन II. स्रोतसंहितेचे अर्थग्रहण, विश्लेषण, अर्थांतरण व अर्थसंप्रेषणक्षमता III. भाषांतरप्रक्रियेतील समस्या IV. भाषांतर, अनुवाद, रूपांतर, शान्तिक अनुवाद व भावानुवाद <p>श्रेयाकंन क्रमांक 3: भाषांतर व भाषातंरकार</p> <ul style="list-style-type: none"> I. भाषांतराची विविध क्षेत्रे व प्रकार II. कार्यालयीन: वैज्ञानिक, तात्रिक, विज्ञापने III. साहित्यिक: गद्य-पद्य, वैचारिक, अन्य प्रकार IV. भाषांतराची साधने: कोशवाढ मय, परिभाषा, पर्यायी शब्दकोश, संगणक V. भाषांतराचे गुण <p>श्रेयाकंन क्रमांक 4: उपयोजनासाठी विद्यार्थ्यांकरवी स्वाक्षर्याय व निबंधलेखन</p>
<u>अध्यापन पद्धती:</u>	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाक्षर्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
<u>संदर्भ ग्रंथ-</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. कवितेचे भाषांतर- दिलीप चित्रे (आलोचना, 27.5 जानेवारी 1989) 2. कवितेचे भाषांतर- दिलीप चित्रे (नवभारत, 36.7, एप्रिल 1983) 3. तौलनिक साहित्यभ्यास- वसंत बापट 4. भाषांतर- सदा कहाऱ्हिडे 5. भाषांतर काही प्रश्न- विलास सारंग (सत्यकथा, सप्टेंबर, 1974)

6. भाषांतर शास्त्र की कला? - म.वि पाठक व रजनी ठकार
7. भाषांतरमीमंसा- संपादककल्याण काळे, वंजली सोमण
8. भाषांतराचे काही प्रश्न- विलास सारंग (सत्यकथा, बॉगस्ट, 1974)
9. भाषांतराचे भाषावैज्ञानिक पैलू- रोमान याकोबसन (भाषांतरकार्यमिलिंद मालशे, भाषा आणि जीवन, 10,03, पावसाळा, 1992)
10. ललित साहित्याचे भाषातंर एक यक्षप्रश्न-सीला वर्जनवाडकर (भाषा आणि जीवन, 10,03, पावसाळा, 1992)
11. साहित्यसूची (भाषांतर विशेषांक), दिवाळी 1989
साहित्य-सेतू (साहित्याचे भाषांतर एक अभ्यास)- एल.एस. देशपांडे
12. साहित्याची भाषा- भालचंद्र नेमाडे

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 205

Title of the course: 17 व्या शतकातील गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा अभ्यास

(A Study of 17th century Goan Christian Marathi Literature)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

<u>आवश्यकता:</u>	गोव्याचा भाषिक व सांस्कृतिक इतिहास या दृष्टीने ख्रिस्ती धर्मोपदेशकांनी लिहलेल्या या वाङ्मयाचा अभ्यास करणे आवश्यक आहे.
<u>उद्दिष्ट:</u>	ख्रिस्ती साहित्याचा ऐतिहासिक वाङ्मयीन व भाषिक अभ्यासाच्या दृष्टीने विचार करणे -पोर्तुगीज पूर्वकालिन व पोर्तुगीजकालीन ग्रंथसंपदा जाणून घेणे.
<u>अभ्यासक्रम</u>	<p>श्रेयाकंत क्रमांक 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. मराठीतील ख्रिस्ती वाङ्मयाची पूर्वपीठिका आणि परंपरा II. ख्रिस्ती मिशनयांनी मराठी वाङ्मयात घातलेली भर <p>श्रेयाकंत क्रमांक 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मयविषयक संशोधन कार्याचे स्वरूप II. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मयविषयक संशोधक <p>श्रेयाकंत क्रमांक 3: पाठ्यपुस्तके</p> <ul style="list-style-type: none"> I. क्रिस्ताचे यातनागीत संपादक - प्रा. अ. का. प्रियोळकर II. क्रिस्ताच्या वघस्तंभारोहणाची प्रसंगीचे विळाप संपादक - डॉ. वि. बा. प्रभूदेसाई <p>श्रेयाकंत क्रमांक 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. सांतु आंतोनिची जीवीत्वकथा पाद्री आंतोनियु द सालादाऱ्य II. फादर सिमांब गौमिशविरचित 'सर्वेश्वराचा ज्ञानोपदेश' संपादक - डॉ. वि. बा. प्रभूदेसाई <p>व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.</p>
<u>अध्यापन पद्धती:</u>	1. Goan Christian Marathi Vilapika during the 17 th century – S.M Tadkodkar
<u>संदर्भ ग्रंथ-</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. कोंकणमित्र (दिवाळी अंक, 1966) मांडवी (गोंगस्ट, 1969) 2. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय - ग. ना. मोरजे 3. गोमंतकीय क्रिस्त्यांची मराठी परंपरा- प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर 4. गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड-1)- सं. वि. बा. प्रभूदेसाई, रवींद्र घवी 5. जेजुइतांचे मराठी वाङ्मय कार्य (ओझरती ओळख) - प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर 6. पाद्री थांमस स्टीफन्स आणि त्याचे ख्रिस्तपुराण- स.ग. मालशे 7. फ्रेंच कर्वीनी लिहलेली मराठी पुराणे- प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर 8. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड 4- प्रा. अ. ना. देशपांडे 9. सतराव्या शतकातील गोमंतकीय बोली- वि. बा. प्रभूदेसाई 10. सांतु आंतोनिची जीवीत्वकथा- प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर 11. सांतु आंतोनिची जीवीत्वकथा- प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर

**GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI**

Course code: MRO- 206

Title of the course: साहित्याचा समाजशास्त्रीय अंगाने अभ्यास

(Sociological Study of Literature)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्य हे सामाजिक व्यवस्थांशी जोडसेले वसल्याने साहित्याचा सामाजिक अंगाने अभ्यास करणे महत्वाचे ठरते.
उद्दिष्ट:	साहित्यातील वैचारिकता, मूल्ये, शैली, भाषा, तंत्रे इत्यादीचा सामाजिक संदर्भ तपासून पाहणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयाकंत क्रमांक 1: साहित्य व समाजशास्त्र</p> <ul style="list-style-type: none"> I. साहित्याच समाजशास्त्र स्वरूप आणि हेतू II. सामाजिकता, कलामूल्ये व जीवनमूल्ये <p>श्रेयाकंत क्रमांक 2: साहित्य व साहित्याची सामाजिकता</p> <ul style="list-style-type: none"> I. लेखकनिष्ठ विचार II. वाचकनिष्ठ विचार III. दलित व ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा व स्वरूप <p>श्रेयाकंत क्रमांक 3: पाठ्यपुस्तके</p> <ul style="list-style-type: none"> I. नवी मळवाट (कवितासंग्रह)- शरदचंद्र मुक्तिबोध II. ओझ (कथासंग्रह)- विठ्ठल गावस <p>श्रेयाकंत क्रमांक 4: पाठ्यपुस्तके</p> <ul style="list-style-type: none"> I. धग (कादंबरी)- उद्घव शेळके II. देवनवरी (नाटक)- प्रेमानंद गजवी
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. साहित्य आणि समाज- संपादक नागनाथ कोतापल्ले (गो.मा. पवार गौरवग्रंथ) 2. साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ- रा. ग. जाधव 3. साहित्य व संदर्भ- सदा कर्हांगे 4. साहित्य, समाज व संस्कृती- वसंत आबाजी डहाके 5. साहित्याचे सामाजिक संदर्भ- हरिश्चंद्र थोरात

**GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI**
Course code: MRO- 207

Title of the course: संशोधन पद्धती व तंत्र
(Research Methodologies and Techniques)
Number of credits: 4 **Number of hours:** 48
Marks: 100 **w. e. f.** 2018-2019

आवश्यकता:	वाई मयाचा अभ्यास करताना त्यावर संशोधन होणे आवश्यक असते. त्यामुळे त्यावरील संशोधन पद्धती व तंत्र याचे ज्ञान करून देणे पाठ्यक्रमात आवश्यक आहे.
उद्दिष्ट:	-विद्यार्थ्यांना संशोधनाचे स्वरूप सांगून त्यामागील शास्त्रीय पद्धतीचे ज्ञान करून देणे -साहित्य संशोधनाची व्यापी दर्शविणे
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयाकंन क्रमांक A: संशोधनाची संकल्पना</p> <ul style="list-style-type: none"> I. परिचय, परीक्षा, संशोधन साम्यके II. वैज्ञानिक, सामाजिक व साहित्यिक संशोधन यांतील साम्यभेद, III. साहित्यसंशोधन, समीक्षा व साहित्याचा इतिहास यांतील परस्पर संबंध, IV. संशोधनाची विविध क्षेत्रे साहित्यकृती, लेखक व साहित्यप्रकार <p>श्रेयाकंन क्रमांक B: वाडमयीन कालखंडाच्या संशोधनाचे स्वरूप</p> <ul style="list-style-type: none"> I. प्राचीन काल II. अवर्चीन काल व III. लोकसाहित्याचे संशोधन <p>श्रेयाकंन क्रमांक C: साहित्यसंशोधन, समीक्षा व साहित्येइतिहास यांतील परस्परसंबंध</p> <ul style="list-style-type: none"> I. साहित्यसंशोधनाच्या विविध पद्धती आणि अभ्याससाधने, II. पाठ्यचिकित्सा व साधनचिकित्सा, III. ऐतिहासिक कागदपत्रे, शिलालेख, ताम्रपट, चक्रमुदित प्रती, छायाप्रती, IV. स्कूमपट, संगणक यंत्रादीर्घाचा विचार <p>श्रेयाकंन क्रमांक 4: शोधनिबंधाची सिद्धता</p> <ul style="list-style-type: none"> I. साधनसामुद्रीची सिद्धता II. लेखन III. तळटिपांचे माहात्म्य IV. शोधनिबंधलेखाची सिद्धता
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elements of Research, Prentice-Hall, New York, 1954- F.L Whitney 2. दमयंती स्वयंवर (1935)- प्रा. अ. का. प्रियोळकर 3. प्राचीन भारतीय लिपीमाला- राबरहाट्टर पॅडिट गो.हि. ओझा (मराठी अनुवादलक्ष्मी नारायण) 4. भाषा व साहित्य संशोधन (खंड 1 ते 3) संपादक वसंत जोशी (महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे)

5. मराठी बखर गद्य - गं.ब. ग्रामोपाध्ये
6. मराठी बखर- र.वि. हेरवाडकर
7. मराठी संशोधन विद्या- उषा माधव देशमुख
8. वाडमयीन विद्वत्ता- दु. का संत
9. संशोधकाचे मित्र (भाग पहिला)- ग.ह खरे
10. संशोधन पट्टदती, प्रक्रिया, अंतरंग- दु. का संत
11. संशोधन स्वरूप व पट्टदती- सदा कहाडे
12. संशोधन: व्याप आणि विस्तार, भाषा आणि साहित्य संशोधन, भाग तीन, मसाप, पुणे
13. संशोधन: स्वरूप आणि पट्टदती- सु.रा चुनेकर आणि रंगनाथ पठारे (संपादित)
14. साधनचिकित्सा- वा.सी वेंद्रे
15. साहित्यशोधणी- उषा माधव देशमुख
16. साहित्यसमीक्षा आणि पारिभाषिक संज्ञा- वसंत दावतर
17. सूर्चीची सूची- सु.रा चुनेकर

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRO- 208

Title of the course: विज्ञान साहित्य

(Science Fiction in Marathi)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

<u>आवश्यकता:</u>	पारंपरिक जाणिवेपेक्षा आधुनिक युगातील नव्या तंत्रज्ञानाची सांगड साहित्यामध्ये कशा घातली आहे याचा विचार करण्याची आवश्यकता आहे.
<u>उद्दिष्ट:</u>	विज्ञानाचा साहित्यामध्ये झालेला आविष्कारांचे स्वरूप तपासून पाहणे.
<u>अभ्यासक्रम</u>	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: विज्ञानसाहित्य: स्वरूप व इतिहास</p> <ul style="list-style-type: none"> I. विज्ञानसाहित्याची संकल्पना II. विज्ञानसाहित्याची मराठी परंपरा III. विज्ञानसाहित्य आणि साहित्यसमीक्षा <p>श्रेयांकन क्रमांक 2: पाठ्यपुस्तके:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. एप्सिलॉन - शिरीष गोपाळ देशपांडे (कवितासंग्रह) II. मृत्युदृत - निरंजन घाटे (कथासंग्रह) <p>श्रेयांकन क्रमांक 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. आकाशभाकिते - सुबोध जावडेकर (कथासंग्रह) II. ब्हायरस - जयंत नारळीकर (कादंबरी) <p>श्रेयांकन क्रमांक 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. आघात - बाळ फोंडके (कादंबरी) II. विल्पवा - अरुण साधू (कादंबरी)
<u>अध्यापन पद्धती:</u>	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
<u>संदर्भ ग्रन्थ-</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. विज्ञानसाहित्य आणि संकल्पना- संपादक द. दि कुलकर्णी व निरंजन घाटे 2. मराठी विज्ञानसाहित्य- संपादक - म.सु. पगारे 3. युगवाणी, ऑगस्ट 1984 4. युगवाणी, मे 1985

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRO- 209

Title of the course: खियांची मराठीतील आत्मचरित्रे
 (Autobiographies of Women in Marathi)
Number of credits: 4 **Number of hours:** 48
Marks: 100 **w.e.f.** 2018-2019

आवश्यकता:	मराठी साहित्यक्षेत्रात आशयाला व आविष्कारांन्या दृष्टीने वेगळे ठरलेल्या खियांच्या आत्मचरित्रांच्या अभ्यास महत्वाचा आहे,
उद्दिष्ट:	पुरुष व ल्ही यांच्या व्यक्तिमत्त्वांमध्ये असलेल्या भेदांची जागिव करून देऊन ल्ही जीवनाचे वेगळेपण त्यांच्या आत्मचरित्राद्वारे स्पष्ट करणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयांकन क्रमांक 1: आत्मचरित्रलेखन: संकल्पना</p> <ul style="list-style-type: none"> I. चरित्रलेखन व आत्मचरित्रलेखन- शास्त्र आणि कला, तीलनिक आकलन II. माझील शंभर वर्षातील मराठी खियांनी लिहलेल्या आत्मचरित्रांचा इतिहास <p>श्रेयांकन क्रमांक 2: खियांची आत्मचरित्रे: ठळक वैशिष्ट्ये</p> <ul style="list-style-type: none"> I. खियांच्या आत्मचरित्रांतून घडणारे तत्कालिन व्यक्ती, काल व समाज यांचे दर्शन II. आत्मचरित्रातील ल्हीचे व्यक्तिमत्त्व III. खियांच्या आत्मचरित्रांचे वर्गीकरण व त्यातून दिसणारी लेखन वैशिष्ट्ये अ. साहित्यिक व समाजसुधारक यांच्या पर्वीनी लिहलेल्या आत्मचरित्राचे स्वरूप आ. कलावंत खियांची आत्मचरित्रे इ. दलित खियांची आत्मचरित्रे ई. आत्मचरित्रातून जाणवणारे पर्ती- पद्धी संबंध IV. खियांच्या आत्मचरित्रांची वैशिष्ट्ये V. खियांच्या आत्मचरित्रांची भाषा आणि शैली VI. खियांच्या आत्मचरित्रांचे मूल्यमापन <p>श्रेयांकन क्रमांक तीन:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. पटावरील प्यादे- यमुनाबाई खाडिलकर II. सांजवात- आनंदीबाई शिंके <p>श्रेयांकन क्रमांक चार:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. सांगते ऐका-हंसा वाढकर II. मी वनवासी- सिंधू सपकाळ
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाष्ट्याय, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. आत्मचरित्र- आलोचना, ऑक्टोबर, (1974) गो. म. कुलकर्णी 2. आषुनिक मराठी वाड मयाचा इतिहास, खंड-2- अ.ना देशपांडे 3. चरित्र- आत्मचरित्र- अ.म. जोशी 4. चरित्र- आत्मचरित्र- सदा कहा डे 5. दलित स्वकथने- आरती कुसरे कुलकर्णी 6. खियांचे आत्मचरित्र- विमल भालेराव

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRO- 210

Title of the course: दलित साहित्यांचा अभ्यास
(A Study of Dalit Literature)

Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

आवश्यकता:	मराठी साहित्यक्षेत्रात आशयाच्या व भाषेच्या दृष्टीने महत्वाचा ठरलेला हा प्रवाह अभ्यासणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्ट:	पारंपरिक समाजव्यवस्थेपासून उपेक्षित राहनही साहित्यामध्ये आपल्या वेगळ्या प्रकाराच्या निर्मितीची जाणिव करून देणार्यायि वेगवेगळ्या जाती-जमार्तीमधील वैशिष्ट्यांची ओशस्ख करून देणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयाकंन क्रमांक 1: दलित साहित्य संकल्पना, प्रेरणा व प्रयोजन</p> <p>श्रेयाकंन क्रमांक 2: दलित साहित्यातील विविध वाङ् मयप्रकारांचा विकास</p> <p>श्रेयाकंन क्रमांक 3: पाठ्यपुस्तके</p> <ul style="list-style-type: none"> I. विद्रोही कविता- संपादक: केशव मेश्राम II. माकडीचा माळ- अण्णाभाऊ साठे <p>श्रेयाकंन क्रमांक 4: पाठ्यपुस्तके</p> <ul style="list-style-type: none"> I. तृतीय रत्न- ज्योतिबा फूले (संपादक दत्ता भगत) II. डॉ. बावासाहेब आंबेडकर यांचे निवडक लेख- गंगाधर पानतावणे
अध्यापन पद्धती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाच्छाया, पावर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	<ol style="list-style-type: none"> 1. अक्षर भाकिते- केशव मेश्राम 2. ग्रामीण- दलित साहित्य चळवळ आणि समीक्षा- मधुकर मोकाशी 3. दलित रंगभूमी आणि नाट्य चळवळ- मधुकर मोकाशी 4. दलित साहित्य: आजचे क्रांतिविज्ञान- बाबुराव बागूल 5. दलित साहित्य: एक अभ्यास-वर्जुन डांगळे 6. दलित साहित्य: एक आकलन- बाळकृष्ण कवठेकर 7. दलित साहित्य: दिशा आणि दिशांतर- दत्ता भगत 8. दलित साहित्य: प्रवाह व वाद- अविनाश सांगोलेकर 9. दलित साहित्य: प्रवाह व प्रतिक्रिया- संपादक गो. म. कुलकर्णी 10. दलित साहित्य: वेदना व विद्रोह- भालचंद्र फडके 11. दलित साहित्याचा अभ्यास- म. सु. पगारे 12. दलित साहित्याचे निराळेपण- प्रभाकर मांडे 13. निळी पहाट- रा.ग. जाधव 14. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका, दलित साहित्य विशेषांक, दिवाळी, 1987 15. विदुषक (नाटक)- प्रभाकर दुपारे 16. साहित्य: ग्रामीण आणि दलित (मदन कलकर्णी गौरवग्रंथ- ईम्बर नंदुरे)

**GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI**
Course code: MRO- 217

Title of the course: मराठीतील ऐतिहासिक साहित्याचा अभ्यास

(Historic literature in Marathi)

Number of credits: 4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e. f. 2018-2019

आवश्यकता	विद्यार्थ्यांना ऐतिहासिक साहित्याचे महत्त्व समजाणे आवश्यक आहे. मराठी ऐतिहासिक साहित्यातील परंपरा जाणून घेणे गरजेचे आहे.
उद्दिष्टे	इतिहास व ऐतिहासिक मराठी साहित्याचा सहसंबंध अभ्यासणे
अभ्यासक्रम	श्रेयांकन १ : ऐतिहासिक साहित्य, संकल्पना व स्वरूप. श्रेयांकन २ : मराठीतील ऐतिहासिक साहित्याची परंपरा श्रेयांकन ३ : (नाटक) इथे ओशाळ्ला मृत्यू – वसंत कानेटकर, पॉप्युलर प्रकाशन, पुणे. श्रेयांकन ४ : (कांदंबरी) सत्तावनचा सेनानी – वसंत वरखेडकर, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई.
अध्ययन पद्धती	व्याख्यान, पावर पॉइंट सादरीकरण, श्राव्यमाध्यमांचा वापर, नाटक-चलचित्र
संदर्भ ग्रंथ	<ol style="list-style-type: none"> १. राजवडे लेखसंग्रह, भाग १, संपा. लक्ष्मणशास्त्री जोशी, साहित्य अकादमी, दिल्ली. २. भारतीय इतिहासाची मुलतत्वे, संपा. वि. का. राजवडे, विद्यासेवक, पुणे. ३. इतिहास स्वरूप आणि अभ्यास, हेन्री स्टील कॉमेजर, अनु. वळसंगकर, कृ. ना. मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई. ४. बंदिवडेकर, चंद्रकांत, मराठी कांदंबरी चिंतन आणि समीक्षा, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे ५. छत्रपती संभाजीमहाराजांची पत्रे, संपा. शिवदे, सदाशिव, स्नेहल प्रकाशन, पुणे. ६. कुळकर्णी, अरविंद, साहित्यविचार, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे. ७. हेरवाडकर, खुनाथ, मराठी बखर, व्हीनस प्रकाशन, पुणे. ८. सानप, किशोर, मराठी कांदंबरी: नव्या दिशा, निर्मल प्रकाशन, नांदेड. ९. इनामदार, ना. सी., हरिनारायण आपटे व्यक्ती आणि वाइमय, आर्यभूषण प्रकाशन, पुणे. १०. देशपांडे, कुसुमावती, मराठी कांदंबरी – पहिले शतक, मुंबई मराठी साहित्य संघ, मुंबई. ११. आठवले, सदाशिव, इतिहासाचे तत्वज्ञान, प्रज्ञा शाळा मंडळ, वाई. १२. कुलकर्णी, भीमराव, ऐतिहासिक नाटके, जोशी लोखडे प्रकाशन, पुणे.

**GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRO- 218**

Title of the course: उपयोजित समीक्षा

Applied Criticism

Number of credits: 4 Number of hours: 48

Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

आवश्यकता	समीक्षा आणि साहित्य यांचा परस्पर संबंध अभ्यासाणे आवश्यक असल्याने उपयोजनाच्या अंगाने समीक्षा व्यवहाराची ओळख होणे गरजेचे आहे.
उद्दिष्टे	समीक्षाव्यवहारात नव्या संकल्पनांचा अभ्यास तसेच साहित्याचे उपयोजन विद्यार्थ्यांना समजून सांगणे.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयांकन १ : समीक्षेचे प्रकार आणि पद्धती</p> <p>श्रेयांकन २ : समीक्षा पद्धतीचे उपयोजन</p> <ul style="list-style-type: none"> १. समाजशास्त्रीय समीक्षा २. स्वीवादी समीक्षा ३. मानसशास्त्रीय समीक्षा ४. आदिबंधात्मक समीक्षा ५. रूपवादी समीक्षा ६. काव्यात्म समीक्षा <p>श्रेयांकन ३ : बॉरिस्टर — जयवंत दळवी सुहृदगाथा — पु. शि. रेणे</p> <p>श्रेयांकन ४ : आहे हे असे आहे — गौरी देशपांडे राष्ट्रवेळ — नामदेव कांबळे</p>
अध्ययन पद्धती	व्याख्यान, पावर पॉइंट सादरीकरण, आव्यामाध्यमांचा वापर, नाटक—चलचित्र
संदर्भ ग्रंथ	<ul style="list-style-type: none"> १. देशपांडे, वि. भा., गजलेल्या रंगभूमिका, रोहन प्रकाशन, पुणे. २. बांदिवडेकर, चंद्रकांत, मराठी कांदंबरी चिंतन आणि समीक्षा, मेहता पब्लिशिंग, पुणे. ३. पाटील, गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई. ४. कुलकर्णी, वा.ल., साहित्य स्वरूप व समीक्षा, पाँच्युलर प्रकाशन, पुणे, ५. वाइमवीन शैली आणि तंत्र— संपादक म. द. हातकणगलेकर, अभिजात प्रकाशन, कोल्हापूर. ६. साहित्य : अध्यापन व प्रकार (वा.ल कुलकर्णी गौरवग्रंथ) — (संपादक) श्री. पु. भागवत, सुधीर रसाळ, मंगेश पाडगावकर, शिल्पा तेंडुलकर, अंजली कीर्तने, पाँच्युलर प्रकाशन, पुणे, ७. साहित्यवेष— के. रं. शिरवाडकर, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, ८. पाटणकर, वसंत, साहित्यशास्त्र, स्वरूप व समस्या, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. ९. महाजन, वंदना, स्त्रीवाद आणि मराठी साहित्य, विजय प्रकाशन, नागपूर. १०. सद्दे, केशव, संपा., साठोत्तरी मराठी समीक्षा, लोकवाइभय गृह, मुंबई, १९९६

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRO- 219
Title of the course: सर्जनशील लेखन
(Creative writing)
Number of credits: 4 Creative Number of hours: 48
Marks: 100 w.e.f. 2018-2019

आवश्यकता	लेखनक्षमतांचा विकास घडवून आणण्यासाठी सर्जनशील लेखन हा विषय महत्वपूर्ण आहे.
उद्दिष्टे	लेखनाविष्काराच्या नव्या विकसित शक्यता आजच्या काव्यात अभ्यासण्याची गरज आहे. विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व सर्जनशील आणि उपयोजनाच्या अंगाने कसे विकसित होईल हे तपासता येईल.
अभ्यासक्रम	<p>श्रेयांकन १ : लेखनक्षमतेची विकसनशीलता</p> <p>१. सृजनात्म लेखनाचे स्वरूप</p> <p>२. सृजनात्मक लेखन प्रक्रिया</p> <p>श्रेयांकन २ : साहित्याचे घटक</p> <p>आशय, रचना व मांडणी, साहित्य प्रकार, भाषा</p> <p>अ. लेखनक्षमतेतील भावात्मकता आणि विचार</p> <p>१. पद्यरचना : कविता, गीत, गीतकाव्य, गळल</p> <p>२. गद्य लेखन : कथा, कादंबरी, नाटक, चत्रि</p> <p>श्रेयांकन ३ : सर्जनशील लेखन</p> <p>१. कविता</p> <p>२. कथा</p> <p>३. ललितबंध</p> <p>४. एकांकिका</p> <p>श्रेयांकन ४ : सर्जनशील लेखन</p> <p>१. कविता</p> <p>२. कथा</p> <p>३. ललितबंध</p> <p>४. एकांकिका</p>
अध्ययन पद्धती	व्याख्यान, पावर पॉइंट सादरीकरण, श्राव्यमाध्यमांचा वापर, नाटक-चलात्तुचित्र
संदर्भ ग्रंथ	<p>१. फडके, ना., सी., प्रतिभा साधन, विनस प्रकाशन, पुणे.</p> <p>२. पाटील, आनंद, सृजनात्मक लेखन, पद्यगंधा प्रकाशन, पुणे.</p> <p>३. राजाध्यक्ष, विजया, संवाद,</p> <p>४. जोशी, चंद्रहास, मराठी लेखन दर्शन, मेहता पब्लिकेशन हाऊस, पुणे.</p> <p>५. मराठी भाषा उगम आणि विकास, मेहता पब्लिकेशन हाऊस, पुणे.</p> <p>६. लांडगे, संजय, उपयोजित मराठी, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.</p> <p>७. पाटील, आनंद, सृजनात्मक लेखन, पद्यगंधा प्रकाशन, पुणे.</p> <p>८. यादव, आनंद, साहित्य निर्मिती प्रक्रीया, मेहता पब्लिकेशन हाऊस, पुणे.</p> <p>९. भट, सुरेश, गळलनामा</p>